

1

משנה:

הכל שוחטין,
ושחיטתן כשרה,
חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו את שחיטתן.
וכולן ששחטו ואחרים רואין אותן שחיטתן כשרה.

קושיית הגמרא:

"הכל שוחטין" – לכתחלה, "ושחיטתן כשרה" – דיעבד!

2

דיון על דיוק הגמרא הנ"ל מלשון המשנה:

וכל "הכל" לכתחלה הוא?

קושיה: הכל ממירין – בדיעבד! תירוץ: התם כדקתני טעמא לא שהאדם רשאי להמיר אלא שאם המיר מומר וסופג את הארבעים.
קושיה: הכל מעריכין ונערכין נודרין ונידרין – בדיעבד!

וכל "הכל" לאו לכתחלה הוא?

קושיה: הכל חייבים בסוכה הכל חייבין בציצית – לכתחילה! תירוץ: חייבין לא קאמינא.
קושיה: הכל סומכין – לכתחילה!

אין, איכא "הכל" לכתחלה ואיכא "הכל" דיעבד,

אלא הכל דהכא ממאי דלכתחלה הוא דתקשי לך, דלמא דיעבד הוא ולא תקשי לך?
א"ל: אנא שחיטתן כשרה קשיא לי, מדקתני "שחיטתן כשרה" דיעבד, מכלל ד"הכל" לכתחלה הוא, דאי דיעבד תרתני דיעבד למה לי!

3

תירוץ רבה בר עולא על קושיית הגמרא:

הכל שוחטין – ואפילו טמא בחולין שנעשו על טהרת הקדש (עם סכין ארוכה).

ושחיטתן כשרה – במוקדשים אם שחט ואמר ברי לי שלא נגעתי (אבל לכתחילה לא ישחוט שמא יגע בבשר).

חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו את שחיטתן – אפילו בחולין.

וכולן ששחטו ואחרים רואין אותן שחיטתן כשרה – (1) חרש שוטה וקטן? – עלה קאי, "ואם שחטו" מיבעי ליה!

(2) טמא בחולין? – הא אמרת לכתחלה נמי שחיט!

(3) טמא במוקדשים? – בברי לי סגי! <<<< דליתיה קמן דנשייליה.